

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงการจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงการจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นที่การจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนทั่วไปที่สัญจรไปมาในบริเวณย่านศูนย์การค้า หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้แทนส่วนราชการหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและสามารถตัดสินใจได้ ในหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 13 หน่วยงาน และผู้นำชุมชน จำนวน 5 ชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยผู้วิจัยทำหนังสือเชิญหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้แทนส่วนราชการหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและสามารถตัดสินใจได้ ในหน่วยงานต่างๆ จำนวน 13 หน่วยงานและผู้นำชุมชน 5 ชุมชน ตามประเด็นปัญหา 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการขนส่งมวลชน 2) ด้านการจัดการจราจร 3) ด้านการวางผังเมือง และ 4) ด้านการขาดระเบียบวินัยการใช้รถใช้ถนน

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงการจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสรุปประเด็นปัญหาและแนวทางการปรับปรุง ได้ดังตาราง ดังนี้

ตาราง 1 แสดงข้อมูลพื้นที่การจราจรทางบกย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม

ข้อมูลพื้นที่การจราจรทางบกย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม	ปัญหาการจราจรทางบกย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม	แนวทางการปรับปรุงการจราจรทางบกย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม
บริเวณย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม เป็นบริเวณที่มีที่ตั้งของสถานที่ประกอบกิจการสำคัญๆ คือ	ด้านการขนส่งมวลชน	
1) สำนักงานเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา	การสัมภาระ	การสัมภาระ
2) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1. ปริมาณรถที่เพิ่มมากขึ้น แต่มีจุดจอดรับส่งผู้โดยสารมีน้อย ทำให้พื้นที่บนท้องถนนเกิดภาวะไม่คล่องตัว	1. การจัดให้มีจุดรับส่งผู้โดยสารเป็นที่เฉพาะ ไม่ควรอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม เพราะจะทำให้เกิดการแย่งผู้โดยสารกัน
3) ธนาคาร 9 แห่ง ได้แก่ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารทหารไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และธนาคารนครหลวงไทย	การสนทนากลุ่ม	การสนทนากลุ่ม
4) ห้างสรรพสินค้าอัมพรดีพาร์ทเมนท์สโตร์ เซเว่นอีเลฟเว่น และร้าน 108 ซี้อป 5) ร้านทอง และ 6) คลินิก	1. การจอดรถแช่ทิ้งไว้ทั้งวัน เช่น หน้าตึก ห้องแถว ร้านค้าต่าง ๆ ทำให้มีพื้นที่ในการขับขี่แคบลง	1. กำหนดจุดจอดรถโดยกำหนดระยะเวลาในการจอด เพื่อความสะดวกในการสัญจร
	2. ไม่มีการกำหนดจุดจอดรถยนต์โดยสารประจำทาง (รถรอบเมือง) ที่แน่นอน ซึ่งผู้ร่วมสนทนามีความเห็นว่ารถรอบเมือง มีการขับขี่ที่ไม่เป็นระเบียบ จอดไม่เป็นระบบ ทำให้เป็นปัญหาต่อการจราจรอย่างมาก	2. กำหนดจุดจอดรถรับส่งผู้โดยสารให้ชัดเจน โดยการออกกฎระเบียบ มาตรการ และประกาศใช้อย่างชัดเจน เพื่อลดปัญหาการจอดรับส่งผู้โดยสารที่ไม่เป็นระเบียบ จะช่วยให้สภาพการจราจรคล่องตัวขึ้น
	3. สถานที่จอดรถขาดความเหมาะสม สถานที่จอดพักรถอยู่ในบริเวณเดียวกัน ทำให้พื้นที่แออัด การจราจรคับคั่ง	3. ปรับปรุงพื้นที่ที่เป็นจุดจอดรถ โดยกำหนดพื้นที่การจอดรถแต่ละประเภทจัดให้จอดในรถประเภทเดียวกัน อยู่ในที่เดียวกัน

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นที่การจราจร ทางบกย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม	ปัญหาการจราจรทางบกย่าน ศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม	แนวทางการปรับปรุงการจราจร ทางบกย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม
---	---	---

ด้านการขนส่งมวลชน (ต่อ)

<p>4. การปล่อยให้รถยนต์โดยสาร
บริการขนาดเล็ก เข้ามาจอด
รับส่งผู้โดยสาร ทำให้วินัย
การจราจรขาดหายไป</p> | <p>4. การใช้กฎระเบียบใช้บังคับใน
การจัดการจราจรที่เหมาะสมจะ
ช่วยลดปัญหาการเข้ามาจอด
รับส่งผู้โดยสารที่ไม่เป็น
ระเบียบโดยเฉพาะรถยนต์
โดยสารบริการขนาดเล็ก</p> |
|--|--|

ด้านการจัดการจราจร

การสัมภาษณ์

1. บริเวณย่านศูนย์การค้าตลาด
เจ้าพรหม ประกอบด้วยถนน
สายหลัก 7 สาย เป็นถนนสาย
สำคัญที่มีผู้ใช้บริการเป็น
จำนวนมาก เพราะเป็นที่ตั้ง
ของสถานประกอบการต่าง ๆ
มากมาย ทำให้ความกว้างของ
เนื้อที่บนท้องถนนมีพื้นที่จำกัด
ช่องทางการเดินรถมีระยะห่าง
ไม่เท่ากัน ซึ่งยากต่อการขยาย
พื้นที่ถนน

การสัมภาษณ์

1. ควรจัดให้มีช่วงเวลาในการ
จอดรถเป็นเวลา โดยเฉพาะ
อย่างยิ่ง ถนนที่แคบ ควรให้
จอดฝั่งใดฝั่งหนึ่ง โดยกำหนด
วันและเวลาที่สามารถจอดได้
และไม่สามารถจอดได้ เพื่อลด
การจอดรถที่ไม่เป็นระเบียบ
ช่วยให้การจราจรคล่องตัวขึ้น
ได้บนพื้นที่ที่มีช่องทางการ
เดินรถอย่างจำกัด

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นที่ การจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม	ปัญหาการจราจรทางบกย่าน ศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม	แนวทางการปรับปรุงการจราจร ทางบกย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม
---	---	---

ด้านการจัดการจราจร (ต่อ)

การสนทนากลุ่ม

- ถนนมีขนาดกว้างไม่เท่ากันในสายเดียวกัน กล่าวคือ ถนนบางสายมีสภาพเป็นคอขวด หากมียานพาหนะจับจุ่มมากมายในบริเวณถนนสายนี้ หรืออาจมีการจอดรถรับผู้โดยสารในบริเวณนี้ ก็จะเป็นจุดหนึ่งที่ทำให้การจราจรบนท้องถนนไม่คล่องตัว
- การจอดรถไม่เป็นระเบียบ กล่าวคือ ไม่ใช่เฉพาะรถรับส่งผู้โดยสารเท่านั้น ยังรวมไปถึงรถยนต์ส่วนตัว อีกด้วย
- ระบบการเดินทาง กล่าวได้ว่า รถรับส่งผู้โดยสารจะมีผู้ให้บริการตลอดเวลา จึงไม่สามารถระบุเวลาการรับส่งผู้โดยสารได้แน่นอน

การสนทนากลุ่ม

- เปลี่ยนเส้นทางเดิมในการเดินทาง โดยใช้เส้นทางใหม่ที่สามารถไปยังที่หมายได้ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการจราจรติดขัด และทำให้ผู้ใช้รถไปถึงจุดมุ่งหมายได้อย่างปลอดภัย
- การใช้กฎหมายระเบียบข้อบังคับ เพื่อสร้างความเป็นระเบียบต่อผู้ใช้รถใช้ถนน
- ปรับระบบเวลาในการรับส่งผู้โดยสารให้เป็นเวลา ทำให้ผู้โดยสารสามารถรับรู้และกำหนดเวลาที่รถโดยสารจะมารับส่งได้แน่นอน และไม่ทำให้เสียเวลาในการรอคอย

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นที่ การจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม	ปัญหาการจราจรทางบกย่าน ศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม	แนวทางการปรับปรุงการจราจร ทางบกย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม
---	---	---

ด้านการจัดการจราจร (ต่อ)

4. ถนนชำรุด ทั้งนี้เกิดขึ้นได้เพราะปัจจัยหลายประการ ได้แก่ การบรรทุกของรถที่มีขนาดใหญ่ รวมถึงรถรับส่งพนักงานตามโรงงานต่าง ๆ การชำรุดเพราะสภาพดินฟ้าอากาศ สภาพการถูกใช้งาน การไม่ได้รับการปรับปรุงพื้นผิวถนน	4. ทำป้ายบอกทางว่าถนนเส้นใดรถบรรทุกสามารถขับผ่านเข้ามาได้ และเส้นใดห้ามขับผ่านเข้ามา หากฝ่าฝืนจะต้องถูกลงโทษตามกฎหมาย และควรมีการปรับปรุงสภาพถนนเป็นระยะ ๆ เพื่อความปลอดภัยต่อผู้ขับขี่
5. การตั้งร้านค้ากีดขวางทางเท้า เป็นปัญหาที่พบเห็นเป็นประจำ และเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่ทำให้เกิดการจราจรติดขัด เพราะการตั้งสิ่งกีดขวางทางเท้าซึ่งเป็นที่สำหรับผู้เดินทางเท้าโดยเฉพาะไม่มีที่เดิน จึงต้องเดินถ่อออกมาบนถนน ทำให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะต้องมีการระมัดระวังตัวมากขึ้น	5. ออกกฎเพื่อควบคุมการตั้งร้านค้าออกวางขายรถกีดขวาง ชั้นแรกให้ตัดเดือน หากกระทำผิดอีก ให้ปรับ
6. พฤติกรรมการขับขี่รถของประชาชน	6. เพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ในการตรวจตราการขับขี่

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นที่ การจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม	ปัญหาการจราจรทางบกย่าน ศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม	แนวทางการปรับปรุงการจราจร ทางบกย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม
---	---	---

ด้านการจัดการจราจร (ต่อ)

7. การต่อเติมอาคารบ้านเรือน รุกล้ำ
ผิวทางจราจร	7. ขอคูหนังสืออนุญาตในการต่อ
เติมอาคารบ้านเรือน หากไม่มี
หนังสือ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนิน
ตามกฎหมายเปรียบเทียบ
8. การประชาสัมพันธ์การรณรงค์
กฎกติกาจราจรที่เน้นวินัย
จราจร อย่างเป็นทางการมีน้อย
ครั้ง	8. ให้ความรู้ และจัดการอบรมใน
การขับขี่ โดยเฉพาะกับผู้ขับรถ
รับส่งพนักงานโรงงาน

ด้านการวางผังเมือง

การสัมภาษณ์	การสัมภาษณ์
1. พื้นที่และช่องทางการจราจรมี
ความคับแคบ ทั้งนี้เพราะสภาพ
พื้นที่บริเวณย่านศูนย์การค้าตลาด
เจ้าพรหม มีพื้นที่การใช้สอยมาก
ทำให้ช่องทางการเดินรถค่อนข้าง
ลำบาก การขยายพื้นที่จึงทำได้ยาก	1. ควรมีการขยายถนนให้กว้าง
มากขึ้น แต่ด้วยสภาพพื้นที่
บริเวณย่านศูนย์การค้าตลาด
เจ้าพรหมมีจำกัด วิธีการแก้ไข
ปัญหาด้านการวางผังเมือง อาจ
ทำได้โดยการกำหนดช่วงเวลา
ในการจอดรถ ซึ่งอาจทำให้
การจราจรเกิดสภาพคล่องตัว
มากขึ้น

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นที่ การจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม	ปัญหาการจราจรทางบกย่าน ศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม	แนวทางการปรับปรุงการจราจร ทางบกย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม
---	---	---

ด้านการวางผังเมือง (ต่อ)

การสนทนากลุ่ม

1. ขาดการควบคุม หรือกำหนด
มาตรฐาน ไม่มีการกำหนด
แนวทางพัฒนาการที่ดีไว้ล่วงหน้า

การสนทนากลุ่ม

1. การกำหนดลงในแผนพัฒนา
ผังเมือง โดยระบุถึงความ
จำเป็นในการขยายหรือพัฒนา
พื้นที่ เพื่อลดปัญหาการจราจร
ติดขัดได้

ด้านการขาดระเบียบวินัยการใช้รถใช้

ถนน

การสัมภาษณ์

1. ขับรถไม่มีวินัยของผู้ขับขี่รถ
โดยสาร และผู้ขับขี่รถส่วนตัว
เนื่องจาก การขาดความรู้เกี่ยวกับ
การใช้รถใช้ถนน ไม่มีความเข้าใจ
ถึงความหมายของสัญลักษณ์
การจราจร ความเห็นแก่ตัวของแต่
ละคน การชอบการแข่งขัน โดย
ไม่สนใจว่าจะทำให้บุคคลใดเกิด
ความเดือดร้อน

การสัมภาษณ์

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจควรมี
มาตรการเด็ดขาดสำหรับผู้ที่ทำ
ผิดวินัยในการขับขี่ เพื่อไม่ให้
เป็นเยี่ยงอย่างกับคนอื่น ๆ ได้
ซึ่งอาจทำได้โดยการจัดให้มี
การประชาสัมพันธ์เสียงตาม
สาย บอกถึงการขับขี่
ยานพาหนะที่ถูกต้องวิธี รวมทั้ง
บอกถึงบทลงโทษสำหรับผู้
ที่ไม่ปฏิบัติตาม

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นที่ การจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม	ปัญหาการจราจรทางบกย่าน ศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม	แนวทางการปรับปรุงการจราจร ทางบกย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม
---	---	---

ด้านการขาดระเบียบวินัยการใช้รถใช้

ถนน (ต่อ)

การสนทนากลุ่ม

1. ความเร่งรีบในการเดินทาง โดยเฉพาะในเวลาชั่วโมงเร่งด่วน ช่วงเช้าและเย็น เกิดการแย่งทางกัน
2. ความเห็นแก่ตัวเพื่อความสะดวกของตนเอง ในการที่จะเคลื่อนรถไปได้เร็วกว่าผู้อื่น
3. การคิดนิสัยเจ้าขุนมูลนาย ถือตัวเองเป็นผู้ใหญ่มีสิทธิ์จะทำอะไรก็ได้ ไม่ต้องคำนึงถึงผู้อื่น

การสนทนากลุ่ม

1. จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยกำกับดูแล บริเวณพื้นที่ที่มีการใช้รถใช้ถนนมากที่สุด โดยเฉพาะในชั่วโมงเร่งด่วน จะทำให้การจราจรเป็นระเบียบมากยิ่งขึ้น เพราะมีเจ้าหน้าที่คอยกำกับดูแล
2. จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยกำกับดูแล การจับจี้ การเคลื่อนย้ายยานพาหนะให้เป็นระเบียบ หากมีผู้ฝ่าฝืนให้ตักเตือน หรือลงโทษตามความเหมาะสม
3. มีมาตรการเข้มงวด หรือให้คำชี้แนะ เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ใหญ่ทางราชการ

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นที่ การจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม	ปัญหาการจราจรทางบกย่าน ศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม	แนวทางการปรับปรุงการจราจร ทางบกย่านศูนย์การค้า ตลาดเจ้าพรหม
---	---	---

ด้านการขาดระเบียบวินัยการใช้รถใช้

ถนน (ต่อ)

4. พวกไม่รู้กฎจราจร หรือรู้บ้างไม่
รู้บ้าง หรือแกล้งไม่รู้ หรือพวกที่
ไม่เคยศึกษาเส้นทางมาก่อน
4. ให้คำแนะนำกับบุคคลซึ่งไม่
ทราบ เพราะอาจไม่ใช่บุคคล
ในพื้นที่ และควรกำหนด
มาตรการขึ้นเด็ดขาดสำหรับ
บุคคลที่ฝ่าฝืนกฎหมายจราจร

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงการจราจรทางบกย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านการขนส่งมวลชน บริเวณย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม จัดว่าเป็นพื้นที่ที่มีการจราจรคับคั่งตลอดทั้งวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงเวลาเร่งด่วน ซึ่งเป็นช่วงเวลาตอนเช้าและตอนเย็น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหมแหล่งรวมรถโดยสารประจำทางชนิดต่าง ๆ มากมาย รับส่งผู้โดยสารทั้งใกล้และไกล จึงทำให้การจราจรติดขัดในช่วงเช้าและเย็น สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สมพงษ์ สุภาวรรณพงศ์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา การแก้ไขปัญหาการจราจรในเขตจังหวัดสมุทรปราการ : ศึกษาในเขตพื้นที่ สก.ต. ลำโพงเหนือ ที่พบว่า เวลาที่รถติดมักเป็นช่วงเวลาเร่งด่วนช่วงเช้าและเย็น และสาเหตุการจราจรติดขัดในช่วงเวลาเร่งด่วน กลุ่มประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนเห็นว่า เกิดจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนรถและระบบขนส่งมวลชนที่ไม่มีประสิทธิภาพ และยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สาธิต เพชรน้อย (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การจัดการจราจร

ภายในเขตคูเมืองเชียงใหม่ที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาการจราจรในเขตคูเมืองเชียงใหม่มีปัญหาติดขัดเฉพาะช่วงเวลาเร่งด่วนมากที่สุด คือ ในช่วงเช้าก่อนเวลาทำงานและช่วงเย็นตอนเวลาเลิกงาน และปัญหาที่ทำให้การจราจรติดขัดอีกประการ คือ การจอดรถแช่ทิ้งไว้ทั้งวัน เช่น หน้าตึก ห้องแถว ร้านค้าต่าง ๆ ทำให้มีพื้นที่ในการขับขี่แคบลง ไม่กำหนดจุดจอดรถยนต์โดยสารประจำทาง (รถรอบเมือง) ที่แน่นอน การขับขี่ที่ไม่เป็นระเบียบ ทำให้เป็นปัญหาต่อการจราจรอย่างมาก สถานที่จอดรถขาดความเหมาะสม เพราะอยู่ในพื้นที่แออัด การจราจรคับคั่ง มีการปล่อยให้รถยนต์โดยสารบริการขนาดเล็ก เข้ามาจอดรับส่งผู้โดยสาร ทำให้วินัยการจราจรขาดหายไป การขาดระเบียบในการรับส่งผู้โดยสาร และประเภทของรถมีมาก เช่น รถรอบเมือง รถบัสปรับอากาศ รถสามล้อ รถจักรยานยนต์รับจ้าง รถสามล้อถีบ รถสองแถว สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ศรายุทธ์ พวงทอง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สาเหตุของปัญหาการจราจรในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง ที่พบว่า พื้นที่เขตเมือง ถนนไม่สามารถที่จะขยายได้อีกเพื่อรองรับปริมาณรถที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ภายในพื้นที่ยังมีที่จอดรถไม่เพียงพอ ทำให้ประชาชนมักจะใช้ถนนเป็นที่จอดรถชั่วคราว ส่งผลให้การจราจรติดขัด

ด้านการจัดการจราจร บริเวณย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม ประกอบด้วยถนนสายหลัก ได้แก่ ถนนอุทอง ถนนป่ามะพร้าว ถนนนเรศวร ถนนรัตนชัย ถนนรามศวร ถนนป่าโทน และถนนคลองมะขามเรียง ซึ่งถนนดังกล่าว เป็นถนนสายสำคัญที่มีผู้ใช้เป็นจำนวนมาก เริ่มตั้งแต่การจอดรับส่งผู้โดยสาร การมาจับจ่ายใช้สอยสินค้าในตลาด เป็นสถานประกอบการต่าง ๆ ทั้งในสวนราชการ และบริษัท ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่มักพบบ่อยครั้ง ได้แก่ ถนนมีขนาดไม่เท่ากันในสายเดียวกัน กล่าวคือ หากมียานพาหนะขับขี่มากมาภายในบริเวณถนนสายนี้ หรืออาจมีการจอดรถรับส่งผู้โดยสารในบริเวณนี้ ก็จะเป็นจุดหนึ่งที่ทำให้การจราจรบนท้องถนนไม่คล่องตัว การจอดรถไม่เป็นระเบียบ กล่าวคือ ไม่ใช่เฉพาะรถรับส่งผู้โดยสารเท่านั้น ยังรวมไปถึงรถยนต์ส่วนตัว อีกด้วย ระบบการเดินรถ กล่าวได้ว่า รถรับส่งผู้โดยสารจะมีผู้ใช้บริการตลอดเวลา จึงไม่สามารถระบุเวลาการรับส่งผู้โดยสารได้แน่นอน ถนนชำรุด ทั้งนี้เกิดขึ้นได้เพราะปัจจัยหลายประการ ได้แก่ การบรรทุกของรถที่มีขนาดใหญ่ รวมถึงรถรับส่งพนักงานตามโรงงานต่าง ๆ การชำรุดเพราะสภาพดินฟ้าอากาศ สภาพการถูกใช้งาน การไม่ได้รับการปรับปรุงพื้นผิวถนน การตั้งร้านค้ากีดขวางทางเท้า เป็นปัญหาที่พบเห็นเป็นประจำ และเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่ทำให้เกิดการจราจรติดขัด เพราะการตั้งสิ่งกีดขวางทางเท้าซึ่งเป็นที่สำหรับผู้เดินทางเท้าโดยเฉพาะไม่มีที่เดิน จึงต้องเดินล้าออกมาบนถนน ทำให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะต้องมีการระมัดระวังตัวมากขึ้น การต่อเติมอาคารบ้านเรือน รุกล้ำผิวทางจราจร ขาดแผนปฏิบัติด้านการจราจร ขาดเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายและการจัดระเบียบ ขาดการรณรงค์ด้านกฎกติกาจราจรที่เน้นวินัยจราจร อย่างเป็น

รูปธรรม ขาดการอบรม ทำความเข้าใจกับผู้ประกอบการให้มีวินัยในการปฏิบัติแทนการปล่อยให้ปฏิบัติผิดกฎหมายตามใจชอบ สอดคล้องกับความคิดเห็นของ จำรูญ ตั้งไพศาลกิจ (2546 : 25) ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการจราจรในกรุงเทพมหานคร เมืองปริมณฑล และเมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาค พบว่า ปัญหาการจราจรและการขนส่งในเขตเมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาคยังไม่รุนแรงมากนัก แต่มีแนวโน้มที่จะรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในเมืองสำคัญที่มีการจราจรค่อนข้างหนาแน่นเกือบตลอดทั้งวันในบางพื้นที่ เกิดปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในการใช้รถใช้ถนน ผิวจราจรมีสภาพไม่ดี มีความกว้างไม่สม่ำเสมอ ปัญหาเครื่องหมายจราจรไม่ถูกต้องและไม่ได้มาตรฐาน การขาดแคลนที่จอดรถในบริเวณชุมชน เช่น ตลาด ปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่มีความชำนาญงาน ประสบการณ์ในการวางแผนแก้ไขปัญหาโดยตรง ปัญหาโครงสร้างการบริหารและงบประมาณ เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สามารถวางแผนได้ก่อนที่ปัญหาการจราจรและการขนส่งจะกลายเป็นปัญหาสำคัญ เช่นเดียวกับในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ด้านการวางผังเมือง เนื่องจากโครงสร้างบริเวณย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม เป็นพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ มีการเจริญเติบโตโดยขาดการควบคุมหรือกำหนดมาตรฐาน ไม่มีการกำหนดแนวพัฒนาการที่ดีไว้ล่วงหน้า นอกจากนี้ลักษณะการรวมตัวของโครงสร้างบริเวณย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม เป็นแหล่งที่ทำมาหากิน แหล่งศูนย์การค้า แหล่งสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนหลายแห่ง รวมทั้งเป็นแหล่งที่พักอาศัย ปรากฏอยู่ทั่วไปในทุกส่วน ซึ่งการผังเมืองสามารถวางแผนแก้ไขได้เฉพาะปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ที่ได้สร้างมานานแล้วไม่มีการวางผังเมืองแห่งใดได้ผลสมบูรณ์ นอกจากนี้ยังมีปัญหาจากวิวัฒนาการใช้รถใช้ถนนของคน ปัจจัยเกี่ยวกับถนนที่มีไม่เพียงพอ และปัจจัยเกี่ยวกับยานพาหนะและการขนส่ง ที่มีเพิ่มมากขึ้นตามอัตราการเพิ่มของประชากร สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สมพงษ์ สุภาวรรณพงศ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการแก้ไขปัญหาการจราจรในเขตจังหวัดสมุทรปราการ : ศึกษาในเขตพื้นที่ สภ.ต. สำโรงเหนือ พบว่า การเพิ่มขึ้นของจำนวนรถและระบบขนส่งมวลชนที่ไม่มีประสิทธิภาพ การละเมิดกฎหมายจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์ และระบบขนส่งมวลชนไม่มีประสิทธิภาพ เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา สถานที่ราชการ การจอดรถรับส่งไม่เป็นระเบียบ ที่จอดรถไม่เพียงพอ การขูดเจาะซ่อมแซมถนนส่งผลให้เกิดการจราจรติดขัดเป็นอย่างมาก และยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของ จำรูญ ตั้งไพศาลกิจ (2546 : 25) ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการจราจรในกรุงเทพมหานคร เมืองปริมณฑล และเมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาค กล่าวไว้ว่า ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในการใช้รถใช้ถนน พบว่า เกิดจากการออกแบบของถนน และทางแยกไม่ถูกต้องตามหลักวิศวกรรมจราจร ปัญหาของระบบถนนและโครงข่ายถนนไม่สมบูรณ์ ผิวจราจรมีสภาพไม่ดี และมีความกว้างไม่สม่ำเสมอ

และไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถวางแผนได้ก่อนที่ปัญหาการจราจรและการขนส่ง จะกลายเป็นปัญหาสำคัญ

การขาดระเบียบวินัยการใช้รถใช้ถนน ผู้ขับขี่หลายคนส่วนใหญ่ยังขาดพื้นฐานทางวัฒนธรรมในการใช้ทางที่ดี มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่มีลักษณะนิสัยที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบ ตัวใครตัวมัน ใครดีใครได้ ในปัจจุบันผู้ขับขี่จึงพยายามรักษาผลประโยชน์ของตัวเองไว้อย่างเหนียวแน่น โดยเฉพาะในสังคมที่เรียกร้องให้ทุกคนต้องแข่งขันกัน ทำให้ผู้ขับขี่เป็นจำนวนมาก ขับรถเร็วและฝ่าฝืนกฎจราจรมากขึ้น การไม่เคารพกฎจราจร ปัจจุบันมีการออก “ใบสั่ง” แก่ผู้กระทำผิดกฎจราจรทุกพื้นที่ ปัจจัยที่ทำให้ต้องออกใบสั่ง คือ ไม่สวมหมวกนิรภัยทั้งผู้ขับขี่และผู้ซ้อนท้าย ไม่มีใบอนุญาตขับขี่ ฝ่าฝืนกฎจราจร ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย รวมไปถึงการจอดรถในบริเวณที่ห้ามจอด และพบว่าผู้กระทำผิดส่วนใหญ่เป็นผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลและรถจักรยานยนต์ แสดงให้เห็นว่าผู้ขับขี่ยังขาดระเบียบวินัยในการใช้รถใช้ถนนอยู่อีกมาก สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สมพงษ์ สุภาวรรณพงศ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การแก้ไขปัญหาการจราจรในเขตจังหวัดสมุทรปราการ : ศึกษาในเขตพื้นที่ สภ.ต. ลำโรงเหนือ กล่าวว่า สาเหตุการจราจรติดขัดเกิดจากการละเมิดกฎหมายจราจรของผู้ขับขี่หลายคน การจอดรถรับส่งไม่เป็นระเบียบ การเดินข้ามถนนโดยไม่ใช้สะพานลอยหรือทางม้าลาย และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ สุรัชย์ สิมุเทศ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการจราจรบนถนนสายหลักในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 3 พบว่า ผู้ใช้รถใช้ถนนยังไม่มีความรู้เรื่องกฎหมายหรือข้อบังคับต่าง ๆ การขับขี่โดยประมาท การใช้ยานพาหนะที่ไม่ได้มาตรฐาน

2.2 ผลการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านการขนส่งมวลชน วิธีการลดปัญหาการจราจรด้านการขนส่งมวลชน สามารถทำได้ โดย การจัดให้มีจุดรับส่งผู้โดยสารเป็นที่เฉพาะ ไม่ควรอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม เพราะจะทำให้เกิดการแย่งผู้โดยสารกัน ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ควรเข้มงวดกวดขันไม่ให้มีผู้ฝ่าฝืนจอดในที่ห้ามจอด โดยวางมาตรการเป็นไปตามลำดับคือ ว่ากล่าวตักเตือน หากฝ่าฝืนอีกจะต้องเสียค่าปรับเป็นจำนวนเงิน การปรับปรุงท่ารถที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับความคิดเห็นของสุรัชย์ สิมุเทศ (2551: บทคัดย่อ) ที่กล่าวไว้ว่า การแก้ไขปัญหาจราจรในช่วงโมงเร่งด่วน ให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ใช้รถใช้ถนน ปรับปรุงระบบขนส่งมวลชนให้มีประสิทธิภาพ

ด้านการจัดการจราจร ควรจัดให้ช่วงเวลาในการจอดรถเป็นเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถนนที่แคบ ควรให้จอดฝั่งใดฝั่งหนึ่ง โดยกำหนดวันและเวลาที่สามารถจอดได้ และไม่สามารถจอดได้

เพื่อลดการจราจรที่ไม่เป็นระเบียบ ช่วยให้สภาพการจราจรคล่องตัวขึ้น ตรวจสอบอุปกรณ์ควบคุมการจราจรว่าอยู่ในสภาพที่ยังสามารถใช้งานได้ อยู่หรือหากชำรุดให้รีบเปลี่ยนทันที เพื่อให้เกิดความชัดเจนกับผู้ใช้รถใช้ถนน มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ดูแล ตกแต่งกิ่งต้นไม้ เพื่อไม่ให้บังอุปกรณ์ควบคุมการจราจรและป้ายจราจร ช่วยในการลดปัญหาการเกิดอุบัติเหตุซึ่งเกิดจากการบดบังของกิ่งไม้ได้ ควรให้มีการปรับระบบการจราจร เป็นลักษณะเข้าออกทางเดียว สำหรับบางเส้นทาง หรือหากเป็นไปได้ ปรับทุกเส้นทาง เพื่อการไหลลื่นของรถที่แน่นและติดขัด สอดคล้องกับความเห็นของสุรชัย สิมุเทศ (2551 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวไว้ว่า ให้มีการเปิดการจราจรช่องทางพิเศษเพิ่มขึ้น เพื่อเร่งระบายรถที่คับคั่งให้เคลื่อนไหลได้สะดวก ปรับปรุงระบบการปล่อยสัญญาณไฟจราจรให้สัมพันธ์กับปริมาณรถยนต์

ด้านการวางผังเมือง ควรมีการขยายถนนให้กว้างมากขึ้น แต่เนื่องจากพื้นที่บริเวณย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหมมีพื้นที่จำกัด จัดทำสัญลักษณ์การจราจรให้ชัดเจน สอดคล้องกับความเห็นของ จำรูญ ตั้งไพศาลกิจ (2546 : 25) ได้กล่าวไว้ว่า ควรมีการวางแผนในการออกแบบของถนน และทางแยกให้ถูกต้องตามหลักวิศวกรรมจราจร และการตรวจตราผู้ที่กระทำฝ่าฝืนโดยการนำสิ่งของมากีดขวางบนถนน ให้กำหนดมาตรการลงโทษกับผู้ฝ่าฝืน สอดคล้องกับความเห็นของ สุรชัย สิมุเทศ (2551 : บทคัดย่อ) ที่ว่าให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อช่วยในการลดปัญหาการเกิดจราจรติดขัดได้

ด้านการขาดระเบียบวินัยการใช้รถใช้ถนน

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ตอบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจควรมีมาตรการเด็ดขาดสำหรับผู้ที่ทำผิดวินัยในการขับขี่ เพื่อไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างกับคนอื่น ๆ ได้ การให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยการใช้รถใช้ถนน จัดให้มีการอบรมกับผู้นำชุมชน เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดให้กับคนอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับความเห็นของ ศราวุทธิ์ พวงทอง (2551 : บทคัดย่อ) กล่าวไว้ว่า ควรมีการรณรงค์เพื่อปลูกฝังวินัยการจราจรในการขับขี่ ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาการจราจรได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด รวมทั้งควรที่จะมีการจัดสอนและอบรมกฎหมายจราจรแก่ประชาชน รวมทั้งเด็กและเยาวชนตามสถานศึกษาต่าง ๆ ควรดึงภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการจราจร

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงการจราจรทางบก ย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ทำการสนทนากลุ่มกับ

หน่วยงานทั้ง 13 หน่วยงานและผู้นำชุมชนจำนวน 5 ชุมชน มีความคิดเห็นตรงกัน เกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงการจราจรไว้แต่ละด้านดังนี้

3.1.1 ด้านการขนส่งมวลชน ให้รถบริการโดยสารประเภทต่าง ๆ จอดรับส่งผู้โดยสารในที่ที่ให้อจอด โดยมีกฎหมายควบคุม หากไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด ผู้กระทำผิดจะต้องถูกกฎหมายตัดสินลงโทษ

3.1.2 ด้านการจัดการจราจร โดยให้เจ้าหน้าที่งานจราจรตรวจสอบอุปกรณ์การจราจร เช่น สัญญาณไฟจราจร ป้ายจราจรต่าง ๆ มีการชำรุดหรือไม่ หากพบ ให้ทำการเปลี่ยนโดยทันที เพื่อสะดวกต่อการใช้งาน

3.1.3 ด้านการวางผังเมือง โดยเฉพาะในบริเวณที่มีช่องทางที่แคบ ควรจัดให้เดินรถเข้าออกเป็นเวลา เพื่อลดปัญหาการจราจรติดขัดบนถนนที่มีความคับแคบ และให้ไปใช้ถนนมีช่องทางที่กว้างมากขึ้น

3.1.4 ด้านการขาดระเบียบวินัยการใช้รถใช้ถนน ให้เจ้าหน้าที่ตรวจตรา และควบคุมการจราจรในจุดที่คับคั่งทุกจุด

แนวทางในการพัฒนาการจราจรทางบกย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม นอกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ควรดึงภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการจราจร เช่น พ่อค้า แม่ค้า บริเวณย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหมควรมีการช่วยกันดูแล ว่ากล่าวตักเตือน เพื่อลดภาระของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเป็นการแก้ไขปัญหาการจราจรที่ได้ผลอีกทางหนึ่ง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาถึงรูปแบบที่นำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการจราจร

3.2.2 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจเป็นส่วนหนึ่งของการเกิดปัญหาการจราจรทางบกย่านศูนย์การค้าตลาดเจ้าพรหม และย่านอื่น ๆ